

Standardy Ochrony Małoletnich

W JEDNOSTKACH
ORGANIZACYJNYCH PSP

KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRODNICY

SIERPIEŃ, 2024 R.

Spis treści

[PREAMBUŁA](#)

[OBJAŚNIENIE TERMINÓW](#)

[PROCEDURY KONTROLI PRACOWNIKÓW PSP PRZED DOPUSZCZENIEM DO ZAJĘĆ Z MAŁOLETNIAMI](#)

[ROZPOZNAWANIE OBJAWÓW KRZYWDZENIA DZIECI I REAGOWANIE NA NIE](#)

[ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A PRACOWNIKAMI PSP](#)

[ZASADY OCHRONY WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH](#)

[ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO](#)

[ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOM PSP, MAŁOLETNIOM I ICH RODZICOM/OPIEKUNOM PRAWNYM STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH](#)

[WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH](#)

[PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE](#)

[ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA](#)

[MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW](#)

[KARTA INTERWENCJI](#)

[NOTATKA ZE ZDARZENIA](#)

PREAMBUŁA

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez funkcjonariuszy, pracowników Państwowej Straży Pożarnej i osoby współpracujące (wolontariusze, przedstawiciele instytucji, firm) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Dziecko musi być traktowane z szacunkiem i należy uwzględniać Jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy Ochrony Małoletnich obowiązują wszystkich funkcjonariuszy i pracowników PSP, którzy realizując te cele działają zgodnie z obowiązującym prawem, przepisami wewnętrznymi i w ramach swoich kompetencji. Standardy Ochrony Małoletnich obejmują:

ROZDZIAŁ I

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

---

1. PSP – Państwowa Straż Pożarna.
2. Pracownik PSP – pracownik i funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej.
3. Opiekunowie grupy – osoba/ły wyznaczona przez kierownictwo PSP do prowadzenia zajęć z dziećmi.
4. Osoby współpracujące z PSP – pracownicy firm i instytucji, wolontariusze, członkowie innych organizacji wspierających PSP.
5. Małoletni - każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
6. Opiekun małoletniego - osoba uprawniona do jego reprezentacji, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. Opiekunem jest również rodzic zastępczy.
7. Zgoda rodzica małoletniego oznacza zgodę co najmniej jednego z jego rodziców/opiekunów prawnych. W przypadku braku porozumienia między rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. Krzywdzenie małoletniego - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika PSP lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.
9. Krzywdzeniem jest:
  - przemoc – zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy;
  - przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być między innymi: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;

- przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej;
- wykorzystywanie seksualne – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowań bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas;
- zaniedbanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

10. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

PROCEDURY KONTROLI PRACOWNIKÓW PSP PRZED DOPUSZCZENIEM DO ZAJĘĆ Z MAŁOLETNIAMI

---

1. Kierownik jednostki organizacyjnej PSP lub osoba wskazana przez kierownika jednostki organizacyjnej PSP, weryfikuje w Rejestrze sprawców przestępstw seksualnych każdą osobę przed dopuszczeniem jej do pracy z małoletnimi.
2. Wszyscy pracownicy PSP dopuszczeni do pracy z małoletnimi mają obowiązek stosować Standardy Ochrony Małoletnich.

Rozdział III

ROZPOZNAWANIE OBJAWÓW KRZYWDZENIA DZIECI I REAGOWANIE NA NIE

---

1. Pracownicy PSP w ramach wykonywanych zadań służbowych zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.

2. Każdy pracownik PSP, który zauważy lub podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony, zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić adekwatnej pomocy.
3. Pracownicy PSP i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków wynikających z ich zakresu powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane kierownictwu PSP oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. Pracownicy PSP zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi PSP.

Rozdział IV

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A PRACOWNIKAMI PSP

Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim określają, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z małoletnimi. Zasady zostały dostosowane do realiów funkcjonowania PSP i dotyczą następujących obszarów:

1. Bezpośredni kontakt z małoletnim oparty jest na poszanowaniu jego intymności i godności. Przykładem takich sytuacji mogą być:
  - kontakty w zajęciach edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych itp.,
  - stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym, które są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia oraz konfliktów pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie),
  - działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy),
  - zagrożenie lub panika spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).

Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:

- przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie),
- erotyzowania relacji (flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie),

- seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).
2. Komunikacja werbalna z małoletnim powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. W komunikacji z dzieckiem należy zachowywać cierpliwość i szacunek. Komunikacja nie powinna:
- wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk),
  - obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
  - upokarzać (publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie),
  - naruszać granic (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).
3. Pracowników PSP obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz w ocenie każdego małoletniego, bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość. Równe traktowanie oznacza, że niedozwolone jest:
- wyłączenie skupienia uwagi na wybranych osobach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
  - nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,
  - nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań, nieadekwatne do możliwości i wieku,
  - zwolnienie z wykonywania obowiązków w nieuzasadnionych sytuacjach,
  - godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
  - dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie i wdrażanie przez nie nieformalnych zasad,
  - przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych przez silniejszych.
4. Kontakty z dzieckiem poza godzinami pracy:
- Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie pracownika PSP. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów poza PSP celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających dziecku poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.
5. Transport, przemieszczanie się oraz warunki noclegowe:
- organizacja transportu, noclegu w budynkach PSP powinna być uzasadniona (np. wyjazd na wycieczkę lub inne wydarzenia organizowane przez lub przy udziale PSP),

- opieka nad małoletnimi w sytuacjach wyjazdowych powinna być zgodna z obowiązującymi przepisami,
  - przy organizacji noclegu (zakwaterowania) brane pod uwagę jest pokrewieństwo, relacje i płeć podopiecznych.
6. Dyscyplinowanie małoletniego definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej” komunikujące, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i/lub nieefektywna, wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji. Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:
- fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie, uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych itp.; prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),
  - psychicznej (groźby, naruszenie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne i rodziny).
7. Rodzice i opiekunowie prawni małoletnich mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania dziecka na terenie PSP.

Rozdział V

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH

---

1. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci w Komendzie Powiatowej PSP w Brodnicy powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.
  - W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
  - Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności, służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.

- Dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
- Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

2. Dbłość o bezpieczeństwo wizerunków dzieci realizowana jest poprzez:

- pytanie o pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych oraz o zgodę dzieci przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania. Dobrą praktyką jest również pozyskiwanie zgód samych dzieci.
- udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online.
- unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
- rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiórek indywidualnych organizowanych przez naszą organizację).
- rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po zakończeniu współpracy z organizacją.

3. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

4. Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

- Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę kierownika jednostki PSP. Osoba, która uzyskała zgodę kierownika jednostki PSP zobowiązana jest pozyskać również pisemną zgodę od rodzica /opiekuna prawnego na rejestrowanie i publikację wizerunku ich dzieci.
- Pracownikom PSP nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka znajdującego się pod ich opieką bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka. Obowiązek pozyskania zgody ciąży na osobie chcącej utrwalić wizerunek dziecka.
- Pracownicy PSP nie kontaktują przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazują mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiadają się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna

prawnego. W szczególnych i uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki PSP może podjąć decyzję o skontaktowaniu się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka w celu ustalenia procedury wyrażenia przez nich zgody na kontakt z mediami.

Rozdział VI

ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

---

1. Zasady i zakres postępowania pracowników PSP w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że małoletni jest krzywdzony:

KIEROWNIK JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ PSP LUB PRZEDSTAWICIEL:

- przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego i wypełnia kartę interwencji (Załącznik nr 1);
- bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
- w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia miejscową komendę Policji w oraz rodziców/opiekunów prawnych.

OPIEKUN GRUPY:

- przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu krzywdzenia sporządzając notatkę (Załącznik nr 2);
- powiadamia kierownictwo PSP;
- w przypadku, gdy małoletni ma obrażenia przeprowadza go do miejsca udzielania pomocy;
- pozostaje w kontakcie z rodzicami lub opiekunami prawnymi małoletniego;
- dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z grupą;
- dba o to, żeby rodzice/opiekunowie prawni znali obowiązujące w PSP Standardy Ochrony Małoletnich, zachęca rodziców/opiekunów do angażowania się w działania na rzecz ochrony małoletnich.

POZOSTALI PRACOWNICY PSP:

- reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami;
- zgłaszają obserwowane niepokojące sygnały opiekunowi/om grupy lub kierownictwu PSP.

2. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy domowej.
  - przyjęcie informacji o podejrzeniu krzywdzenia dziecka poprzez sporządzenie notatki służbowej.
  - opiekun grupy informuje o zdarzeniu kierownictwo PSP (jeśli wymaga tego sytuacja po zbadaniu sprawy).
  - jeżeli stan dziecka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia wzywa się pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
  - kierownictwo PSP informuje na piśmie odpowiednie instytucje: Komendę Powiatową Policji w Brodnicy lub właściwy Gminny/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy ze strony członka PSP:
  - osoba podejrzewająca krzywdzenie małoletniego zgłasza problem kierownictwu PSP.
  - kierownictwo PSP podejmuje działania w celu zbadania sprawy: rozmowa z dzieckiem w obecności rodzica/opiekuna prawnego, rozmowa z pracownikiem PSP na temat podejrzenia krzywdzenia, rozmowa z innymi pracownikami PSP na temat zdarzenia, obserwacja itd.
  - kierownictwo PSP po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego, stosując karę porządkową, powiadamiając Prokuraturę Rejonową w Brodnicy lub Komendę Powiatową Policji w Brodnicy.
  - w przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłaszają rodzice lub opiekunowie prawni małoletniego, kierownictwo PSP sporządza notatkę ze spotkania z rodzicami.
  - kierownictwo PSP bada zaistniałą sytuację. W zależności od wyników, w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi, podejmuje działania, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego, stosując karę porządkową, powiadamiając Prokuraturę Rejonową w Brodnicy lub Komendę Powiatową Policji w Brodnicy.

4. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia małoletniego przez rodzica/opiekuna prawnego lub pełnoletniego członka rodziny dziecka.
  - osoba będąca świadkiem krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub dorosłego członka rodziny dziecka, zgłasza problem opiekunowi lub kierownictwu PSP.
  - kierownictwo PSP i opiekun przeprowadzają rozmowę z wyżej wymienionymi osobami na temat zdarzenia, pouczają i podają możliwe sposoby rozwiązania sytuacji.
  - o zaistniałym fakcie krzywdzenia dziecka oraz o przeprowadzonej rozmowie zostają powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie tego dziecka.
  - krzywdzonemu małoletniemu zostaje udzielone wsparcie.
  - kierownictwo PSP powiadamia o tym fakcie Komendę Powiatową Policji w Brodnicy.

5. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez inne dzieci
- konieczna jest natychmiastowa reakcja pracowników PSP na akty agresji i przemocy.
  - rozmowa opiekuna grupy z ofiarą i sprawcą przemocy, nakłonienie sprawcy do zadość uczynienia.
  - jeżeli stan dziecka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia członek PSP wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
  - jeżeli akty agresji i przemocy nie są incydentalne opiekun grupy lub przedstawiciel kierownictwa PSP, przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym dzieckiem (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość itd.), rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami.
  - dziecku będącemu ofiarą przemocy zapewnia się wsparcie psychiczne, zgodnie z jego potrzebami.
  - małoletniego będącego sprawcą przemocy, obejmuje się stałą opieką i kontrolą.
  - z małoletnimi, którzy byli świadkami przemocy (jeśli wymaga tego sytuacja) opiekun grupy omawia przebieg zdarzenia ukierunkowując rozmowę na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i komu zgłaszać, gdy dochodzi do takiego krzywdzenia.
  - w przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznaną, opiekun lub kierownictwo PSP po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego o zaistniałej sytuacji oraz o możliwości zawiadomienia Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy.

6. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy

Każda osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie opiekuna lub kierownictwo PSP. Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie i ewentualnie ustalić sprawcę,
- porozmawiać z poszkodowanym (zapewnić wsparcie psychiczne, poradę),
- porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności zajścia, zobowiązać ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci,
- powiadomić rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego o zdarzeniu,
- powiadomić opiekunów sprawcy o zajściu, omówić z nimi zachowanie dziecka,
- udzielić informacji o miejscach gdzie można uzyskać profesjonalną pomoc psychologiczno-pedagogiczną (poszkodowany, sprawca), jeżeli jest taka potrzeba.

W przypadku, gdy sprawca nie stosuje się do ustaleń, i jeśli małoletni jest nadal krzywdzony, kierownictwo PSP podejmuje stosowne działania prawne.

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznaną, opiekun grupy lub kierownictwo PSP, po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego o zaistniałej sytuacji oraz o możliwości zawiadomienia Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy lub Prokuratury Rejonowej w Brodnicy.

Rozdział VII

ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOM PSP, MAŁOLETNIM I ICH RODZICOM/OPIEKUNOM PRAWNYM STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

---

1. Każdy pracownik PSP prowadzący zajęcia z dziećmi w salach edukacyjnych lub jednostkach ratowniczo-gaśniczych ma obowiązek zapoznać się ze Standardami Ochrony Małoletnich.
2. Małoletni zostają w sposób zrozumiały, adekwatny do wieku, zapoznani ze Standardami przez opiekuna/opiekunów grupy.
3. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich zostają poinformowani o wprowadzeniu przez PSP Standardów Ochrony Małoletnich wraz z informacją o możliwości zapoznania się z nimi osobiście za pośrednictwem opiekuna/ów grupy lub kierownictwa PSP.

Rozdział VIII

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH

Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest postępowanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich małoletnich.

- małoletnim nie wolno używać przemocy, znęcać się nad słabszymi, używać wulgarnego, obraźliwego języka;
- małoletnim nie wolno wzajemnie się zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno krzyknąć na innych;

- małoletnim nie wolno spożywać alkoholu ani środków psychoaktywnych, wносить ich na teren strażnicy;
- dzieci powinny szanować prawo innych do prywatności;
- małoletnim nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- małoletnim nie wolno utrwalać wizerunku innych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydić lub obrazić.

Rozdział IX

PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

---

1. Rozwiązania organizacyjne na poziomie PSP bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
2. Istnieją zasady korzystania z Internetu przez małoletnich oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na podłączonych urządzeniach.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem członka PSP, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Opiekun grupy czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu podczas zajęć.

Rozdział X

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia powinien obejmować:

- rozpoznanie sygnałów wskazujących na krzywdzenie małoletniego.
- zdobycie wiedzy o krzywdzeniu dziecka.

- prezentowanie odpowiedzialnej postawy i gotowość do reagowania w sytuacji zagrożenia ich dobra.
- sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.

W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez pracowników PSP, należy je zweryfikować, zbierając informacje pochodzące od innych pracowników. Opiekun grupy zwraca uwagę na ślady pobicia dziecka, niechęć dziecka do wykonywania niektórych czynności, oznaki bólu przy poruszaniu się itp. W razie potrzeby nawiązuje się kontakt z pracownikami służb i instytucji zajmujących się dzieckiem oraz jego rodziną w celu sprawdzenia posiadanych informacji.

Zbieranie dowodów świadczących o tym, że w określonej sytuacji doszło do krzywdzenia dziecka nie leży w zakresie odpowiedzialności PSP. Jest to zadanie powołanych do tego organów (policja, prokuratura), które mają obowiązek zbadania danej sprawy na skutek otrzymanego zawiadomienia. Jednakże, zgodnie z obowiązującymi przepisami, powinnością każdego kto pracuje z dziećmi, jest zgłoszenie wszelkich uzasadnionych podejrzeń związanych z ich bezpieczeństwem. Zdarzenie, które wydaje się jednorazowym incydem, może być częścią powtarzalnego krzywdzącego zachowania. Złożenie zawiadomienia o obawach dotyczących dobra dziecka pomoże odpowiednim instytucjom w dokonaniu rzetelnej diagnozy sytuacji dziecka i pełniejszym zrozumieniu wszelkich czynników ryzyka, na które jest narażone. Przekazywanie tego rodzaju informacji jest także ważnym działaniem na rzecz zapewnienia w odpowiednim czasie kompleksowego i skoordynowanego wsparcia dziecku i jego rodzinie.

- potwierdzenie sygnałów z innych źródeł.
- po zebraniu i analizie informacji należy ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla dziecka.
- zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia dziecka. Procedury postępowania zostały opisane w rozdziale VI.
- działania prawne.

Rozdział XI

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW

---

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich jest kierownik jednostki organizacyjnej PSP.
2. Kierownik jednostki organizacyjnej PSP odbiera zgłoszenia dotyczące problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci, reaguje na te zgłoszenia, konsultuje w miarę potrzeb z innymi podmiotami. W uzasadnionych przypadkach może zgłaszać sprawy odpowiednim służbom (GOPS, KPP, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa).

3. Pracownicy PSP, rodzice/opiekunowie prawni, mogą proponować zmiany w Standardach Ochrony Małoletnich oraz wskazywać na naruszenia ustalonych zapisów.
4. Kierownik jednostki organizacyjnej PSP wprowadza na bieżąco zmiany w Standardach, co dwa lata dokumentuje ich przegląd. O zmianach informowane są wszystkie osoby zainteresowane.

KARTA INTERWENCJI

---

1. Imię i nazwisko dziecka

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

.....

.....

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

..... data .....

4. Opis podjętych działań.

.....

.....

.....

.....

5. Forma podjętej interwencji:

a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

b) Inny rodzaj interwencji

.....

.....

.....

.....
.....

6. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu do którego zgłoszono informacje dotyczące zdarzenia, data)

.....
.....

7. Wyniki interwencji:

.....
.....

.....
(podpis przedstawiciela kierownictwa)

NOTATKA ZE ZDARZENIA

Imię i nazwisko dziecka: .....

Data: ..... Miejscowość: .....

Opis sytuacji, zdarzenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podpis

NOTATKI
